

Na wstępie ...

Cześć!

Zapraszamy do lektury wiosennego wydania szkolnej gazety.

Redakcja

Gazetka szkolna

Szkoła Podstawowa nr 1
w Radzionkowie

W numerze:

Na wstępie.....	1
Dzień bez plecaka.....	2
Dzień Świętego Patryka.....	3
Fotoreportaż.....	4
Potrawy Wielkanocne.....	5
Topienie Marzanny.....	8
Pierwsze oznaki wiosny.....	10
Dzień Kobiet.....	13
Co to jest Wielkanoc.....	14
Krzyżówka.....	23
Redakcja.....	25

Źródło: Internet

DZIEŃ BEZ PLECAKA

1 kwietnia w naszej szkole obchodziliśmy "Dzień bez plecaka". Była to impreza zorganizowana przez samorząd szkolny. Wśród polskich szkół staje się ona coraz bardziej popularna, a jej głównym celem jest dobra zabawa, pobudzająca kreatywność dzieci i młodzieży.

Tego dnia uczniów jak i nauczycieli ograniczała tylko wyobraźnia. Dzień ten polegał na zabranii podręczników, książek i zeszytów w czymś innym niż plecak. Liczyła się przede wszystkim pomysłowość jak i spryt, aktywności nie zabrakło. Wielu uczniów bardzo się zaangażowało w to święto, zabierając ze sobą wózki sklepowe, lodówki turystyczne, wózki dla lalek, koszyki lub taczki, lecz najbardziej moją uwagę przykuł chłopak, który swoje książki zabrał do zabawkowego traktora. Osoby, które swoje przybory szkolne przyniosły w najciekawszych nosidłach, zostały nagrodzone.

Uważam tamten dzień za jak najbardziej udany. Był on bardzo wesoły, przez co – myślę, że niejednej osobie poprawił humor. Jestem pewna, że tak dobrze spędzony czas na długo zostanie mnie i moim rówieśnikom w pamięci. Niecodziennie zdarza się okazja na tak dobrą zabawę. Okazuje się, że uczniom naszej szkoły taki dzień przypadł do gustu i popierają kolejne pomysły naszego samorządu szkolnego.

Dagmara Cioś

Dzień Świątecznego Patryka

←
Symbole
Dnia
Świątecznego
Patryka

Krótką biografia św. Patryka

*Jest patronem Irlandii.

*Żył na przełomie IV i V wieku.

*Gdy miał 16 lat, został uprowadzony przez piratów i pojmany w niewolę.

*Nie był rodowitym Irlandczykiem.

*Po 6 latach w niewoli, udało mu się uciec do Galii, gdzie przyjął święcenia kapłańskie.

Teraz, gdy dowiedzieliśmy się trochę o samym Patryku, warto również zaczerpnąć garść informacji o jego święcie.

Jest to jedno z najważniejszych świąt w Irlandii, które obchodzimy 17 marca -odbywają się wtedy koncerty, parady, a wszyscy bawią się przy muzyce i tańcu. Warto również zaznaczyć, że jest to dzień wolny od pracy i szkoły. We wszystkich domach króluje kolor zielony, a oficjalnym trunkiem tego dnia jest nie piwo, a whiskey.

Źródło: Internet

Maja Michalik

FOTOREPORTAŻ

„W SZKOLNEJ BIBLIOTECE”

Fotoreportaż to sposób wypowiedzi wyrażonej za pośrednictwem fotografii, czyli „żywy opis prawdziwych wydarzeń, opartych na obserwacji autora reportażu”.

Jako dziennikarki-fotoreporterki wystąpiły uczennice klasy 7b, których zadaniem było przedstawienie życia szkolnej biblioteki w fotoreportażu. W swojej pracy dziewczyny pokazały m.in. biblioteczne nowości, plastyczne prace konkursowe oraz codzienne życie naszej biblioteki.

Zapraszamy do galerii.

Redakcja

POTRAWY WIEKANOCNE

Sernik Wielkanocny

PRZEPIS: SKŁADNIKI

Liczba porcji: 14-16

Kruche ciasto:

- 260 g mąki pszennej
- 130 g zimnego masła
- 2 płaskie łyżki cukru pudru
- 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 1 żółtko
- 1 łyżka zimnej wody

Masa serowa:

- 1 kg twarogu z wiaderka np. Wieluń lub Piątnica
- 80 g miękkiego masła
- 1 szklanka cukru np. drobnego
- 6 dużych jajek
- 1 białko
- 1 łyżeczka cukru z prawdziwą wanilią lub pasty waniliowej
- 1 budyń waniliowy (proszek)
- opcjonalnie 1/2 łyżeczki przyprawy do sernika
- opcjonalnie odrobina skórki pomarańczowej

KROK 1.

Kruche ciasto

Do miski wsypujemy mąkę pszenną (260 g), cukier puder (2 płaskie łyżki), proszek do pieczenia (1/2 łyżeczki), a także dodajemy zimne masło (130 g), żółtko oraz zimną wodę (1 łyżka).

KROK 2.

Zagniatamy gładkie ciasto. Wkładamy je do lodówki na 20-30 minut

KROK 3.

Dno i boki tortownicy obkładamy papierem do pieczenia. Najlepiej najpierw ją delikatnie natłuścić masłem, aby papier się dobrze trzymał. Schłodzone ciasto wykładamy na spód foremki. Nakłuwamy za pomocą widelca. Pieczemy przez około 15 minut w temperaturze 190 stopni.

KROK 4.

Masa serowa

W misce miksujemy miękkie masło (80 g) oraz cukier (1 szklanka).

KROK 5.

Miksujemy przez 2-3 minuty. Po tym czasie dodajemy twaróg (1 kg).

Możesz użyć twaróg z wiaderka lub samodzielnie zmielić dwukrotnie twaróg w kostce.

KROK 6.

Dodajemy stopniowo po jednym jajku (łącznie 6 dużych sztuk). Po dodaniu każdego delikatnie miksujemy przez około 15 sekund. Dodajemy też białko, które nam zostało z kruchego ciasta.

KROK 7.

Dodajemy na końcu cukier z prawdziwą wanilią lub pastę waniliową (1 płaska łyżeczka), a także budyń waniliowy lub skrobię ziemniaczaną (3 łyżeczki). Opcjonalnie dodajemy przyprawę do sernika (1/2 łyżeczki) oraz skórkę pomarańczową (1 łyżeczka). Całość tylko delikatnie miksujemy jedynie do połączenia się składników.

KROK 8.

Masę serową przekładamy na podpieczony spód. Wkładamy blaszkę na środkową półkę piekarnika. Na dolnej półce można włożyć inną blaszkę napełnioną wodą, aby w trakcie pieczenia było cały czas parowanie.

Pieczemy najpierw sernik przez 30 minut w temperaturze 170 stopni, a następnie pieczemy przez 50 minut w temperaturze 155 stopni (góradół, bez termoobiegu).

Po tym czasie wyłączamy piekarnik i studzimy sernik w zamkniętym piekarniku przez 20 minut. Następnie lekko uchylamy drzwiczki i zostawiamy tak sernik do całkowitego wystudzenia.

Sałatka śledziowa z burakami

PRZEPIS: SKŁADNIKI

Liczba porcji: 4

- Śledzie 300g
- Buraki 4 szt.
- Jajka 3 szt.
- Cebula 1 szt.
- Ziemniaki 5 szt.
- Majonez 150g
- Szczypiorek 1 pęczek
- Sól 0,5 łyżeczki
- Pieprz 0,5 łyżeczki

KROK 1.

Nastawiamy dwa garnki do gotowania warzyw na sałatkę warstwową – buraki i ziemniaki gotujemy do miękkości, studzimy i obieramy. Jajka gotujemy na twardo, obieramy. W kolejnym kroku ziemniaki, buraki i jajka ścieramy na dużych oczkach tarki – osobno, przemywając tarkę, aby uzyskać ładny kolor każdej warstwy sałatki.

KROK 2.

Przygotowanie śledzi i układanie warstw: śledzie odsączamy z oleju lub wyciągamy wymoczone z mleka, kroimy w paseczki, układamy w przezroczystej salaterce. Cebulę drobno siekamy i obficie posypujemy śledzie. Do salaterki dodajemy kolejno: starte buraki, cienką warstwę majonezu, ziemniaki, ponownie cienką warstwę majonezu i jajka. Doprawiamy solą i pieprzem do smaku. Na koniec siekamy szczypiorek i posypujemy nim sałatkę śledziową z burakami.

Ciasto ze śliwkami i budyniem

PRZEPIS: SKŁADNIKI

- 500 g śliwek np. węgerek
- 300 g mąki pszennej
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia
- 120 g cukru
- 100 g masła (zimnego) lub margaryny
- 1 jajko
- 1 budyń śmietankowy (na 500 ml mleka i 4 łyżki cukru)
- 1 łyżka cukru wanilinowego
- cukier puder do posypania

KROK 1.

Śliwki pokroić na ćwiartki, usunąć pestki. Mąkę wymieszać z proszkiem do pieczenia i cukrem. Dodać pokrojone na kawałeczki zimne masło lub margarynę i rozcierać palcami na drobną kruszonkę, lub miksować składniki mieszadłem miksera planetarnego, ewentualnie siekać składniki na stolnicy.

KROK 2.

Dodać jajko i zagnieść ciasto łącząc składniki w jednolitą kulę. Włożyć do lodówki na około 30 minut.

KROK 3.

W międzyczasie ugotować budyń zgodnie z instrukcją na opakowaniu, używając 500 ml mleka oraz 4 łyżki cukru i dodając 1 łyżkę cukru wanilinowego (pamiętamy o dokładnym zagotowaniu mleka jak i gotowego budyniu, aby nie wyszedł on rzadki).

KROK 4.

Ciasto podzielić na 2 części, jedną nieco większą od drugiej. Mniejszą część zostawić w lodówce, a większą pokroić na plasterki i wyłożyć nimi dno

formy **20 x 30 cm** wyścielonej papierem do pieczenia. Spód podziurkować widelcem i wstawić do lodówki na czas nagrzania piekarnika do **180 stopni C**.

KROK 5.

Wstawić blaszkę z ciastem do piekarnika i piec przez **15 minut**. Na spód wyłożyć budyń (nie trzeba studzić ani jednego ani drugiego). Ułożyć śliwki (rozcięciem do góry), dodatkowo można posypać śliwki cukrem.

KROK 6.

Na wierzch zetrzeć odłożoną część ciasta (na małych oczkach lub na większych jeśli się nie uda).

KROK 7.

Piec przez ok. **45 minut w 180 stopniach C**. Po upieczeniu posypać cukrem pudrem.

Jajka faszerowane szynką**PRZEPIS: SKŁADNIKI**

Liczba porcji: 2

- 4 jajka
- 100 g szynki
- 1 łyżka majonezu
- 1/2 łyżeczki musztardy
- 1 łyżka posiekanej bazylii lub 1 łyżeczka posiekanej natki pietruszki
- 1 łyżka szczypiorku
- 1 rzodkiewka

KROK 1.

Jajka ugotować na twardo, obrać, przekroić wzdłuż na pół, wyjąć żółtka i umieścić je w głębokim talerzu. Rozgnieść widelcem.

KROK 2.

Dodać pokrojoną w drobną kosteczkę szynkę, posiekany szczypiorek, bazylię lub natkę, połączyć z majonezem i musztardą. Doprawić solą i pieprzem.

KROK 3.

Farszem wypełnić połówki białek i ułożyć na talerzu, udekorować rzodkiewką, szczypiorkiem lub bazylią.

Dlaczego w pierwszy dzień wiosny topi się Marzannę?

*„Utopimy Marzannę szkaradną,
niech z nią troski zimowe przepadną.*

*Już zrobione wiosenne porządki,
sprzątnęliśmy wszystkie kątki.*

*Jeszcze chłodno, jeszcze błoto na razie,
lecz na wierzbach widziałam dziś bazie.*

*A wczoraj widziałam przebiśnieg,
wkrótce pierwsze rozwiną się liście.*

*Chodźmy, chodźmy Marzannę wyrzucić!
Niech śnieg z mrozem już nie wróci.*

*Pójdziemy wesóło ze śpiewem radosnym
bo dziś musimy poszukać wiosny.*

*Weźmy się za ręce, gdy wiosnę spotkamy.
niech widzi jak ładnie chodzimy parami.”*

Źródło: Internet

.....

Dawniej Słowianie, nie rozumiejąc naturalnych zjawisk przyrody, tworzyli praktyki magiczne, które miały zapewnić im pomyślność i urodzaj. Topienie Marzanny to jeden z takich prastarych obyczajów. Oznaczał przegonienie zimy i przywołanie wiosny. Miał on również zapewnić urodzaj w nadchodzącym roku, gdyż Marzannę uważano za postać złowieszczą, nie tylko symbol zimy, ale także chorób, śmierci i wszystkich utrapień ludzkich. Co ciekawe rytuał ten opisuje już

sam Jan Długosz. Marzanna, w jego kronice, spisanej w XV w., występuje już w roli znanej nam obecnie - jako bogini zimy, której kukłę, tworzą z odpowiednio uformowanego pęku słomy. Oblekano go w białe płótno, ale czasami także strojono w spódnice, fartuchy czy gorsety. Na jej głowie pleciono charakterystyczne, słomiane warkocze, a na przednówku symbolicznie ją uśmiercano. Bóstwo to znane jest jeszcze pod takimi nazwami, jak Mara czy Śmiercicha. Podczas jej władania panował mrok i zimno. Przyroda zapada w zimowy sen i budzi się dopiero, gdy ona odchodzi. Gdy dni stają się coraz dłuższe i dochodzi do zrównania dnia z nocą, traci ona swą moc na rzecz innego bóstwa, czyli Jarowita. To zaś za jego sprawą przyroda budzi się do życia i wydaje plony. Przynosi on dobrą energię i witalność. Swą władzę oddaje dopiero na jesieni po zbiorach.

Istnieje również mit o Marzannie i Jarowicie. Bogowie ci zakochali się w sobie i wzięli ślub. Marzanna przekazała Jarowitowi klucze jako symbol władzy nad światem. Stało się to w marcu. Jednak się rozmyśliła i otruła ukochanego, za co została wtrącona do zaświatów przez swojego ojca - Peruna, czyli boga piorunów. W połowie kwietnia Jarowit się odradził i przejął władzę nad światem.

Obecnie topienie Marzanny jest przede wszystkim okazją do zabawy. Obrzęd topienia Marzanny następuje w pierwszy dzień kalendarzowej wiosny, czyli 21 marca. W zależności od regionu przybiera on różne formy - jedni ją faktycznie topią, a inni podpalają.

Przy tworzeniu tego artykułu korzystałam z zasobów Internetu.

Paulina Plewnia kl. 7 b

Źródło: Internet

Pierwsze Oznaki Wiosny

Kiedy przypada wiosna?

Wiosna astronomiczna:

Wiosna astronomiczna rozpoczyna się 20 lub 21 marca. Co ciekawe, z biegiem lat astronomiczny początek wiosny będzie wypadał coraz wcześniej. W 2048 roku prawdopodobnie termin ten przypadnie już na 18.03. Z kolei za niecałe 100 lat, dokładnie w 2102 roku, pierwszy dzień wiosny może wypaść nawet 13 marca.

Wiosna kalendarzowa:

Wiosna kalendarzowa rozpoczyna się 20 marca. Data kalendarzowa jest stała i nie zmienia się jak astronomiczna.

Kiedy można zauważyć pierwsze oznaki wiosny?

- Pod koniec marca można usłyszeć ożywioną ptaki.
- W lutym pojawiają się przebiśniegi, czyli pierwsze wiosenne kwiaty.
- Na przełomie lutego i marca często można zobaczyć na niebie powracające z ciepłych krajów ptaki, np. żurawie lub bociany.
- W marcu mogą wyfrunąć pierwsze motyle, ale robią to tylko wtedy, gdy jest dość ciepło, zaczynają też kwitnąć kolejne kwiaty: zawilce, kaczeńce, śnieguliczki, a tulipany wypuszczają z cebulek liście.
- Oznaki wiosny nie pojawiają się w całym kraju w tym samym terminie. Na terenie Polski mamy różne strefy klimatyczne.

Jakie są pierwsze oznaki wiosny?

Ptaki przylatują z ciepłych krajów, natomiast część innych zwierząt przebudza się ze snu zimowego. Rośliny zaczynają kwitnąć. Wiosną wszyscy wypatrujemy pierwszych pękających pąków, bazi, pierwszych zielonych kęp trawy oraz barwnych kwiatów. I właśnie te ostatnie są najbardziej efektowną i dobitną oznaką wiosny. Pierwsze wiosenne kwiaty są drobne i najczęściej jednobarwne. Na te bardziej okazałe i kolorowe trzeba poczekać dłużej.

W pierwszych oznakach wiosny wymieniamy:

- Śnieżyczki przebiśniegi- pierwsze, bo już w lutym lub marcu pojawiają się **śnieżyczki przebiśniegi**. To delikatne białe kwiatki z wąskimi podłużnymi listkami i śnieżnobiałymi płatkami. Kwiaty zwisają z cienkich łodyżek i zamykają się na noc. Zapyłane są przez owady, więc i za nimi można się już rozglądać wokół przebiśniegów. Kwiaty te naturalnie rosną w Polsce na południu kraju i są pod ochroną. W pozostałych jego częściach znajduje się je w ogrodach lub w ich pobliżu.

- Zawilce gajowe - najczęściej rosną w starych lasach na terenie całej Polski. Łodyżki kwiatowe mają 20-30 cm długości i są owłosione. Na nich pojawiają się białe kwiatki o sześciu płatkach. Płatki te na końcach stają się różowawe. Kwiaty zamykają się i zwisają o zmroku. One także zapylane są przez owady. Uwaga! Zawilec jest rośliną trującą – tak samo jak wszystkie jaskry, do rodziny których zawilec należy.
 - Przyłaszczki- przyłaszczki upodobały sobie głównie lasy liściaste na terenie całej Polski. Osiągają wysokość ok. 15-20 cm. Przyłaszczki mają niebiesko-fioletowe kwiatki o średnicy 1,5-3 cm. Pojawiają się one przed młodymi listkami – część listków może pozostawać zielona od poprzedniego roku. Listki są wyraźnie trójdzielne. Jedna roślina kwitnie ok. 3 tygodni, ale pojedynczy kwiat więdnie już po 8 dniach. Przyłaszczki potrafią żyć 100 lat i także są roślinami trującymi z rodziny jaskrowatych.
-
- Kaczeńce- fachowo nazywane są **knieciami błotnymi**. W Polsce najłatwiej je spotkać na podmokłych łąkach i przy podmokłych rowach przydrożnych. Rosną w kępach, które składają się z licznych nerkowatych liści oraz żółtych, błyszczących kwiatów o średnicy do 4 cm. Każdy kwiat ma 5 płatków. Kaczeńce potrafią pojawić się na łąkach już w marcu. Skutecznie przyciągają owady i są roślinami miododajnymi. To także jest roślina trująca – nawet bydło omija ją szerokim łukiem, gdy jest świeża. Suszona traci swoje trujące właściwości.
 - Wawrzynek wilczydełko- niektóre krzewy także kwitną wczesną wiosną. Należy do nich wawrzynek wilczydełko, który jest dość rzadką rośliną, ale spotyka się go w całej Polsce w cienistych lasach liściastych i w mieszanych zaroślach. Między lutym a kwietniem obsypuje się różowymi (czasami białymi) kwiatami i dzieje się to, zanim jeszcze wypuści listki. Kwiaty są drobne, mają do 1,5 cm średnicy i cztery płatki. Nektar tej rośliny odżywia pszczoły i motyle dzienne. Wawrzynek wilczydełko jest rośliną silnie trującą
 - Modrzewiowe pąki-jedną z pierwszych oznak wiosny są **pąki na modrzewiach**. Modrzewie, choć należą do rodziny sosnowatych, gubią igły na zimę. Młode pędy modrzewi są żółto-brązowe albo malinowe i mają woskowy nalot. Wczesną wiosną na pędach pojawiają się miękkie żywo zielone igiełki, które początkowo przylegają do siebie, a później kuliście się otwierają i wydłużają.

- Żonkile-żonkile kwitnąć zaczynają na przełomie marca i kwietnia. Występują w kolorze intensywnie żółtym, kremowym lub białym. W Polsce rzadko rosną dziko, zwykle są uprawiane w przydomowych ogródkach lub szklarniach. Naturalne stanowiska żonkili występują w Portugalii i Hiszpanii. W Polsce żonkile są mocno kojarzone z wiosną.
- Krokusy-pojawiają się często jeszcze w marcu, ale ich prawdziwy wysyp następuje zwykle do połowy kwietnia. Są popularną ozdobą przydomowych ogródków, ale najbardziej spektakularnie wyglądają na naturalnych łąkach. Najliczniej wyrastają na tych, na których wypasane były owce. W Polsce wiele osób podróżuje wiosną na Podhale, gdzie różnobarwne krokusy pojawiają się na łąkach w olbrzymiej liczbie.

Pierwsze oznaki wiosny: zwierzęta

Kopciuszek-kopciuszek to ptak ostrożny, ale nie kryje się przed człowiekiem. Przebywa na terenie całej Polski, także w miastach, ale najliczniej w górach. Jest ruchliwy i szybko przelatuje na krótkie odległości. Zatrzymuje się w danym miejscu na krótką chwilę i odlatuje dalej. Jest wielkości wróbla, ale znacznie smuklejszy i ma rudy ogonek, którym często rusza. Kopciuszków można wypatrywać już w marcu.

Skowronek-skowronki wracają do Polski w lutym lub na początku marca. Mamy ich u siebie ok. 7 milionów par, co stanowi ok. 30 proc. populacji skowronka w Europie. Najłatwiej go spotkać na wsi, nad łąką lub polem. To mały ptaszek, którego łatwiej usłyszeć niż zobaczyć – śpiewa cały czas, gdy unosi się w powietrzu, od wschodu do zachodu słońca.

Bocian-bociany wracają do Polski w marcu. Odszukują swoje gniazdo z poprzedniego roku, reperują je i w nim składają jaja. I tak potrafi dziać się przez długie lata. Bocian biały jest dużym ptakiem – ma ok. metra długości i metra wysokości, a jego rozpiętość skrzydeł wynosi nawet dwa metry. Najłatwiej spotkać go w jego gnieździe lub podczas żerowania na łąkach, zwłaszcza podmokłych, polach i mokradłach.

Motyle-w marcu wylatują z uli pszczoły, pojawiają się też inne owady. Do najbardziej lubianych należą motyle. Wiosną jako pierwsze zobaczyć można cytrynowo żółte lub zielonkawo-białe cytrynki listkowce oraz barwne rusałki. Cytrynki zimują w opadłych liściach i są pospolitym gatunkiem motyla na terenie całej Polski. Wczesną wiosną najpierw pojawiają się samce – są cytrynowo - żółte. **Rusałki pokrzywniki**, które zimują w jaskiniach, piwnicach i na poddaszach, budzą się do życia w marcu. Mają czerwono-ceglaste skrzydła z licznymi czarnymi i żółtymi plamkami.

Źródło: Internet

Paulina Tomczyk

Dzień Kobiet

w „Kawiarence pod Żonkilem”

8 marca odbył się Dzień Kobiet dla dziewcząt z klasy 7b, który przygotowali dla swoich koleżanek koledzy z klasy.

Było to spotkanie popołudniowe, a jego atrybutem były żonkile, stąd nazwa „Kawiarenka po Żonkilem”, do której zostałyśmy serdecznie zaproszone. W klasie były postawione stoliki z pięknym nakryciem, świecami, słodko-słonym poczęstunkiem i żonkilami. Zaśpiewane zostało nam „sto lat”, a później przystąpiliśmy do zabawy w postaci różnych konkurencji. Pierwszą z nich była „Familiada” – dobrze przygotowana i zaplanowana, troszkę było przy niej jednak chaosu, ale wszystko wróciło później do normy. Drugą konkurencją były podchody, podczas których każda z drużyn miała znaleźć karteczki z danym kolorem, a później ułożyć z nich hasło – świetna zabawa, można było się przy niej pośmiać. Kolejną, czyli trzecią konkurencją, był wszystkim znany „chowany”, którego jednym z warunków było niechowanie się do klas i toalet – według mnie najlepsza zabawa tego dnia, zintegrowaliśmy się, ponieważ chować trzeba było się drużynami. Następnie miałyśmy okazję do odpoczynku, ponieważ przyjechała pizza. Każdy się poczęstował i odsapnął po rozrywkach. Po pizzy nastąpiła czwarta konkurencja - „malowanie”. Każdej drużynie został przypisany jeden chłopak, którego dziewczyny musiały „przebrać na papier” – tu to dopiero się pośmiałyśmy, SUPERPRZYGOTOWANIE i fajna odmiana od poprzednich konkurencji. Gdy wspólnie posprzątałyśmy klasę, na życzenie Kasi został włączony film pt. „My little pony”.

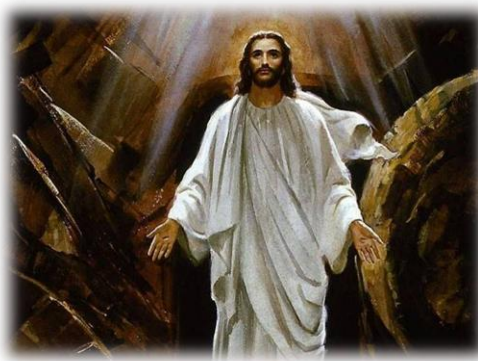
Bardzo podobał mi się ten dzień, był znakomicie przygotowany i na pewno zostało w niego włożone dużo pracy. Coś czuję, że to popołudnie to nasza piąta konkurencja, którą będziemy musiały przebić w Dzień Chłopaka.

Maja Michalik 7b

Wielkanoc

Co to Wielkanoc?

Wielkanoc jest to święto upamiętniające śmierć krzyżową i Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Jest najstarsze i najważniejsze ze wszystkich świąt chrześcijańskich. Wywodziło się z żydowskiej paschy. Wielkanoc jest świętem ruchomym, co roku przypada w inny dzień marca lub kwietnia. Od dnia Wielkanocy zależą inne święta ruchome. Okres kościelny wielkanocny trwa od niedzieli św. Trójcy. Wielkanoc jest poprzedzona Wielkim Postem 40- dniowym, którego ostatni tydzień nazywa się Wielkim Tygodniem. Okres ten to czas wspominania najważniejszych dla wiary chrześcijańskiej wydarzeń.

Tradycje Wielkanocne

Do najważniejszych polskich tradycji należą:

- malowanie jajek
- Wielki Tydzień
- lany poniedziałek
- święcenie pokarmów
- Niedziela palmowa
- szukanie jajek

Malowanie jajek

Wielkanocne tradycje w Polsce to również zwyczaj malowania jajek. Obecnie wszystkie kolorowe jajka zwiemy pisankami, ale powinniśmy rozróżnić wśród nich:

kraszanki – występują w północnej części Polski, zwane malowankami i byczkami. Nazwa pochodzi od słówka „krasić”, czyli „barwić”, bo kraszanki to jajka gotowane w barwnym wywarze – dawniej uzyskiwanym tylko z naturalnych składników, takich jak łupiny cebuli, kora dębu, łupiny włoskiego orzecha, sok z buraka czy pędy młodego żyta. Często wydrapuje się na nich przeróżne wzory.

nalepianki – popularne w Krakowskim i łowickim, to jaja zdobione kolorowymi wycinankami z papieru.

oklejanki – spotykane w części mazowieckiej, to wydmuszki oklejone rdzeniem sitowia i kolorową włóczką, co tworzy piękne ornamenty.

Wielki tydzień

Wielki Tydzień rozpoczyna się **Niedzielą Palmową**, która symbolizuje wjazd Jezusa Chrystusa do Jerozolimy.

Wielki Tydzień kończy **Triduum Paschalne**. Rozpoczyna się ono wieczorem w **Wielki Czwartek**, obejmuje **Wielki Piątek** i **Wielką Sobotę**, a kończy wieczorem w **Wielką Niedzielę**, czyli w pierwszy dzień Świąt. To właśnie w niedzielę odbywa się liturgia wigilii paschalnej. To najważniejsza msza święta w roku w Kościele katolickim – obchodzi się wtedy uroczystość Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.

W Wielką Sobotę, najczęściej z rana, **święci się pokarmy**.

Lany poniedziałek

W **Wielki Poniedziałek** przypada oczekiwany, zwłaszcza przez najmłodszych, **lany poniedziałek**, inaczej zwany **śmigusem-dyngusem**. Zwyczaj oblewania ludzi wodą pochodzi jeszcze z czasów pogańskich, choć dawniej śmigus i dyngus były odrębnymi obrządkami.

Podczas **śmigusa** chłopcy delikatnie smagali gałązkami wierzby łdki napotkanych dziewcząt, ewentualnie kropili panny wodą – stąd wyrosła obecna tradycja wielkanocna.

W trakcie **dyngusa** chodziło się od domu do domu, w formie życzeń oraz śpiewu prosząc o słodczy czy pieniądze.

Obecnie można kupić specjalne psikawki lub plastikowy pistolet i w ramach zabawy nawzajem polewać się wodą. W niektórych gospodarstwach obowiązuje też tradycja budzenia domowników z samego rana za pomocą zimnej wody. Nie każdy marzy o tym, by zostać zmoczonym wodą. Tradycja ta ma jednak pozytywne podłoże – bycie mokrym podczas śmigusa-dyngusa zwiastuje szczęście.

Zanikającym już zwyczajem podczas Wielkanocy w Polsce jest tzw. **kurek dyngusowy**. Obchodzi się go równorzędnie z lanym poniedziałkiem. Na czym polega? Młodzieńcy jeżdżą z kogutem (dawniej żywym, dziś zastąpionym sztucznym, np. z ciasta lub gliny) na wózku przez całą wieś. Śpiewają, zbierają pieniądze i drobne upominki, a napotkane dziewczęta polewają wodą.

Święcenie pokarmu

- Zwyczaj święcenia pokarmów w Wielką Sobotę uchował się, aż po dziś dzień. Ma on korzenie pogańskie, ale został uświęcony przez Kościół. Dzisiaj święcimy w Kościele tylko symboliczne pokarmy, które mieszczą się w niewielkim, zazwyczaj wiklinowym koszyku. Zawartość takiej święconki może być też różna, w zależności od danego regionu. Nie może jednak zabraknąć: jajek, chleba, kiełbasy lub wędlin, soli, baranka (z masła lub cukru), chrzanu oraz kawałka domowego ciasta. **Dawniej święcono wszystkie pokarmy, które miały zostać spożyte w czasie wielkanocnego śniadania!** Układano je w większych koszach i zanoszono do kościoła lub święcono przy kapliczce, a nawet przed domostwem. Rozkładano dania na białych płachtach lub obrusach, by zostały poświęcone przez księdza, który przyjeżdżał specjalnie w tym celu do wsi. Wierzono, że taka biała płachta ma moc ochrony przed piorunami, dlatego rozkładano ją przed domem, gdy nadchodziła burza.

Niedziela Palmowa

- Świętowanie Wielkiej Nocy rozpoczynamy już tydzień przed Wielką Niedzielą. Tak samo jak dawniej, obchodzimy Niedzielę Palmową – zwaną kiedyś wierzbą lub kwietną. Dzisiaj nie trudnimy się raczej robieniem własnej kolorowej palemki, ale decydujemy się na kupno już gotowej i taką właśnie zanosimy do kościołów. Dawniej robiono palemki samodzielnie – z wierzbowych gałązek, bukszpanu, porzeczek, malin, suszonych ziół, piórek i kwiatów. Poświęconej palemce przypisywano magiczne właściwości, dlatego zanoszono ją do domów, by zapewniała rodzinie szczęście.

Szukanie jajek

- W zachodniej części Polski powszechny jest zwyczaj „szukania zajaczka”, czyli drobnych upominków lub słodyczy. Zajaczek zostawia podarunki na **Śląsku, Pomorzu Zachodnim i w Wielkopolsce**. Przychodzi nad ranem w Wielką Niedzielę (w niektórych rejonach Polski – w Wielki Czwartek).
- Zajaczek wielkanocny przynosi prezenty. Wkłada je do specjalnego koszyczka albo chowa po całym domu lub ogrodzie, aby po zjedzonym śniadaniu dzieci mogły wyruszyć na małe poszukiwania. Ten zwyczaj wielkanocny przywędrował do Polski najprawdopodobniej z Niemiec i krajów anglosaskich. Tam szukanie podarunków od zajaczka od dawna jest bardzo popularne.

Mniej znane tradycje w Polsce:

- w różnych regionach Polski są inne tradycje takie jak np.:
- pogrzeb żuru i wieszanie śledzia
- wieszanie Judasza
- pucheroki

Pogrzeb żuru i wieszanie śledzia

- Dawniej tradycje związane z zachowaniem odpowiedniego postu przed i w trakcie Świąt Wielkanocnych były bardzo ważne i rygorystycznie do nich podchodzono. Podczas Wielkiego Postu faktycznie nie jedzono mięsa, nabiału czy cukru. Najczęstszym pokarmem były wtedy... żur i śledź. Dlatego gdy kończył się okres postny i nadchodził ten radosny, świąteczny, urządzano symboliczny pogrzeb żuru i śledzia. Ten zwyczaj wielkanocny obchodzono zwłaszcza na **Kujawach**.
- Aby pożegnać się z monotonnym i nie lubianym pokarmem, w Wielki Piątek wieczorem albo Wielką Sobotę rano napełniano gar żurem (czasem z dodatkiem błota, popiołu i innych nieczystości). Następnie zawartość wylewano do wykopanego dołu (często wrzucano tam też cały garnek), który następnie zakopywano. Samego śledzia z kolei (zwykle wyciętego z drewna lub tektury) wieszano na drzewie. Po tym obrzędzie można było zasiąść do sytego, wielkanocnego śniadania.

Wieszanie Judasza

Wieszanie lub topienie Judasza to tradycja wielkanocna, która w Polsce może kojarzyć się z wiosennym topieniem Marzanny. Choć słowiańskie pożegnanie zimy wywodzi się jeszcze z czasów pogańskich, tak pożegnanie z Judaszem jest zakorzenione w tradycji chrześcijańskiej. Symbolizuje ukaranie zdrajcy, który wydał Jezusa Chrystusa. Kukłę Judasza sporządza się ze słomy, następnie ubiera w podarte ubrania i wiesza na wieży kościoła lub słupie. Następnie strąca się ją i, okładając kukłę kijami, rozpoczyna się pochód po całej wsi. Na końcu zostaje

ona podpalona i wrzucona do rzeki. Wieszanie Judasza rozpoczyna się zazwyczaj w Wielki Czwartek późnym wieczorem lub nocą i kończy kolejnego dnia. Obecnie zwyczaj wieszania Judasza przetrwał jedynie na **Podkarpaciu**, m.in. w Pruchniku.

Pucheroki

- Pucheroki do dziś obchodzone są w okolicach **Krakowa** (m.in. w Bibicach, Zielonkach, Trojanowicach czy Tomaszowicach). Ten zwyczaj wielkanocny ma swoje korzenie jeszcze w dawnych zabawach krakowskich żaków. W Niedzielę Palmową młodzi chłopcy wygłaszają różne oracje (zazwyczaj żartobliwe), za co otrzymują drobną zapłatę lub podarki. Twarze mają pobrudzone sadzą, ubierają się w kozuchy, a na głowy zakładają wysokie stożkowe czapki, przyozdobione kolorowymi bibułkami.

Symbole wielkanocne

W kościelnej symbolice charakterystyczne są:

- palma wielkanocna,
- paschał,

- woda,
- olej.

Symbole Świąt Wielkanocnych wkładanych do koszyčka, to:

- jajka,
- baranek,
- chleb,
- wędliny i mięso,
- sól, pieprz i chrzan,
- babka wielkanocna,
- bukszpan.

Wędliny i mięso-Jest to zwyczaj wywodzący się z dawnej tradycji ludowej, wedle której mięso świadczyło o majątności i dobrobycie. Było też trudno dostępne, a wędliny jedli głównie przedstawiciele wyższych sfer. Poświęcenie mięsa i wędlin miało gwarantować dostatek.

Wielkanocne symbole pojawiające się na śniadaniu:

- zajączek,
- kurczaczek,
- rzeżucha.

Olej

- Wykorzystywany podczas liturgii do namaszczenia ołtarza i przedmiotów kultu. Symbolizuje natchnienie, pasję i odpowiedzialność. Jest wyrazem błogosławieństwa Boga oraz darów Ducha Świętego.

Woda

Pełni bardzo ważną funkcję w kościelnych rytuałach i sakramentach. Symbolizuje odrodzenie ducha i ciała, stanowi źródło życia. Wiązana jest również z oczyszczeniem - stąd też powstał święto śmigus dyngus.

Paschał

jest to duża woskowa świeca z wosku pszczelego. Zapalana jest w Wigilię Paschalną na czas Okresu Wielkanocnego. Symbolizuje zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Płomień świecy symbolizuje rozproszenie mroku przez Chrystusa.

- **Wędliny i mięso**-jest to zwyczaj wywodzący się z dawnej tradycji ludowej, wedle której mięso świadczyło o majątności i dobrobycie. Było też trudno dostępne, a wędliny jedli głównie przedstawiciele wyższych sfer. Poświęcenie mięsa i wędlin miało gwarantować dostatek.
- **Babka wielkanocna** -symbol umiejętności i doskonałości. Nawiązuje również do przyjaźni człowieka z przyrodą, który do wykonania ciasta czerpie dary natury.
- **Sól, pieprz i chrzan**-jako przyprawy uznawane traktowane są jako dostatek. Są też przejawem gościnności. Chrzan dodatkowo oznacza siłę fizyczną i zdrowie. Symbolizuje również gorycz związaną z męką Jezusa na krzyżu. O soli pojawia się również wzmianka w Nowym Testamencie. W religii chrześcijańskiej przedstawiają cierpienie Chrystusa oraz odnoszą się do słów Jezusa "sól ziemi", które wypowiedział na Kazaniu na Górze.
- **Jajko wielkanocne**-symbol nierozzerwalnie związany ze Świątami Wielkiej Nocy. W trakcie śniadania wielkanocnego po odmówionej modlitwie jajko należy podzielić między członków rodziny, złożyć życzenia i zjeść. Jajko wielkanocne symbolizuje nowe życie, odrodzenie i płodność. Odnosi się bezpośrednio do zmartwychwstania Jezusa.
- **Baranek** - w religii *chrześcijańskiej* bardzo często pojawia się baranek wielkanocny. Znaczenie tego symbolu wiąże się z wieloma motywami biblijnymi. Baranek symbolizuje czystość, niewinność, a także pokorę i posłuszeństwo. Symbolizuje dobrowolne poświęcenie Jezusa na krzyżu, odkupienie grzechów i nagrodę w postaci zaproszenia na Uczę Pańską. Był również symbolem ofiary całopalnej w Nowym Testamencie. Często towarzyszy mu chorągiewka wielkanocna.
- **Chleb** - niemal na całym świecie oznacza dostatek i pokarm niezbędny do życia. W kulturze chrześcijańskiej jest alegorią Ofiary Chrystusa, której początek miał miejsce podczas Ostatniej Wieczerzy.
- **Bukszpan** - jest to roślina, która rośnie cały rok i zawsze jest zielona. Dlatego przypisano jej symbolikę odrodzenia i życia wiecznego.

Kurczaczek wielkanocny

Podobnie jak zajaczek wielkanocny, symbolem świąt jest kurczaczek wielkanocny. Symbol nowego życia, odrodzenia. Nawiązuje do zmartwychwstania Jezusa. Oznacza również radość i szczęście, daje początek czegoś nowego i nadzieję.

Kurczaczek wielkanocny wkładany jest do koszyczka, stawiany na stole, przedstawiany na kartkach świątecznych.

Rzeżucha

Symbolizuje łaskę i skojarzenie z rajem. Przypisuje się jej moment zmartwychwstania i życie wieczne. W zależności od regionu na stole zamiast rzeżuchy pojawia się pszenica lub owies.

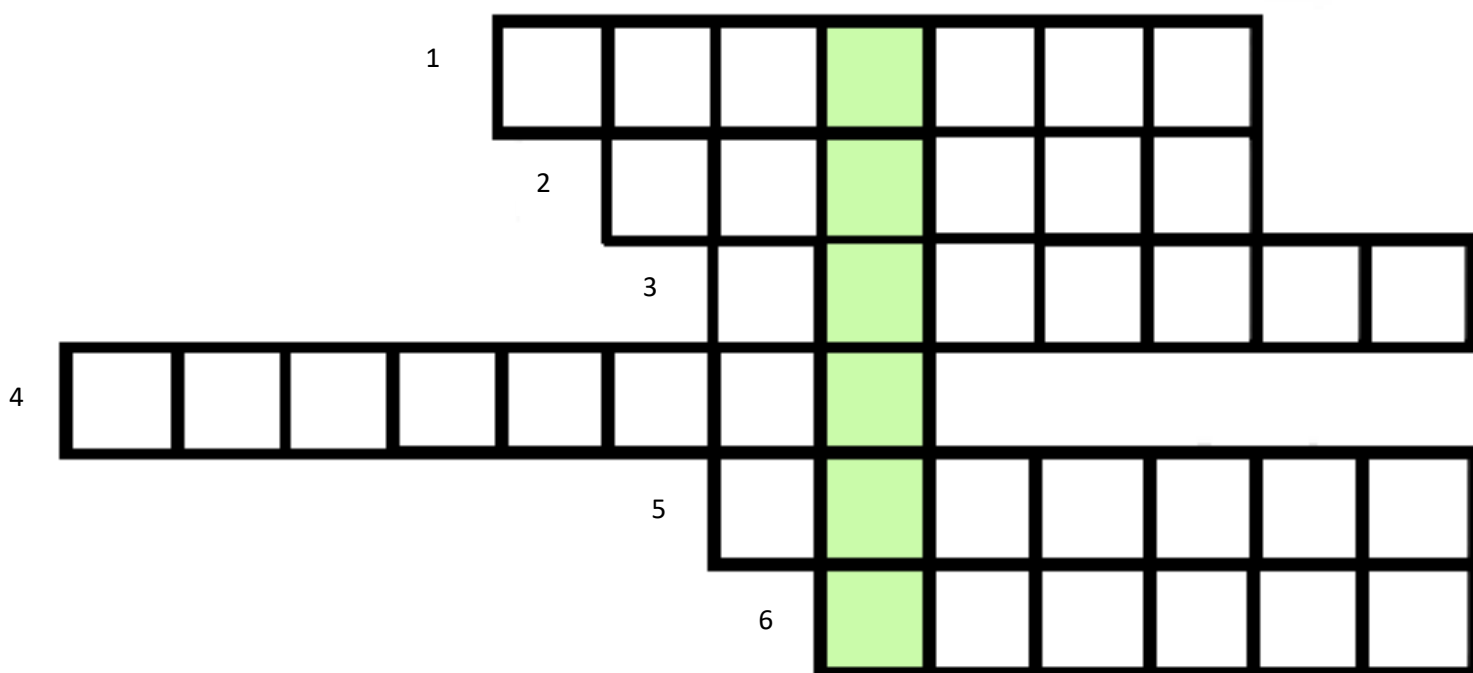
Zajaczek wielkanocny

Symbol nadchodzącej wiosny, odrodzenia oraz płodności i szczęścia. Zajac wielkanocny jest również symbolem ofiary dla Boga, dlatego przypisuje mu się również szlachetność.

Jest stałym elementem Świąt Wielkanocnych. Często pojawia się w postaci cukru, czekoladowych figurek oraz figurek dekoracyjnych. Jego wizerunek widnieje na kartkach świątecznych.

Paulina Tomczyk

Krzyżówka

1. Żółte kwiaty kwitnące wiosną to?
2. W którym miesiącu rozpoczyna się wiosna?
3. Przylatują do nas na wiosnę.
4. Jednym z pierwszych motyli pojawiających się wiosną to?
5. Kolorowy kwiat w kształcie kielicha.
6. Wiosną coraz mocniej świeci...

HASŁO:

Redakcja:

Dagmara Cioś

Maja Michalik

Paulina Plewnia

Paulina Tomczyk

Natalia Wosz

Opiekun *Aleksandra Pachulska*

Redakcja składa podziękowania panu Dariuszowi Dróždżowi za skład tekstu i łamanie gazety 😊